

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M. S.**, zastúpeného JUDr. G. Z., proti odporcovi **C.**, zastúpenému JUDr. J. P., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. MA 4 C 139/1997, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. januára 2010, sp. zn. 8 Co 471/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a .**

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 460,30 € k rukám JUDr. J. P., do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 9. mája 2007, č.k. MA 4 C 139/1997-688 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal určenia vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti vedenej na Okresnom úrade M. – odbor katastrálny pre obec a katastrálne územie S. na LV č. X. ako parcela X. – ostatné plochy vo výmere 82 807 m², ktorá časť predstavuje výmeru 81 757 m² a nesie označenie novovytvorenej parcely X. – ostatné plochy. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy konania 204 575 Sk k rukám JUDr. J. P., do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol tak po doplnení dokazovania v zmysle právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedeného v rozsudku zo dňa 27. júna 2005, sp.zn. 1 M Cdo 14/2004, ktorým na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky zrušil rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 29. mája 2001 v časti, ktorou určil, že navrhovateľ je vlastníkom predmetných nehnuteľností a rozsudok

Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. mája 2003, sp.zn. 19 Co 532/2001, 8 Co 123/2003, ktorým v napadnutej časti, t.j. v určujúcom výroku rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že nehnuteľnosti vedené v pozemkovoknižnej vložke čX. pre Obec S. pôvodne vlastnil Ľ. K., v roku 1930 sa na základe kúpnej zmluvy stala ich vlastníkom firma U. a podľa vyhlášky ministra priemyslu zo dňa 27. decembra 1945 č. 727 Ú.v. bol znárodnený zoštátnením podnik S. a jeho majetok vrátane nehnuteľností označených ako parc. č. X., X., X., X., X., X., X., X., X., bol v rozsahu znárodnenia začlenený do S.. Tento národný podnik v priebehu nasledujúcich rokov prechádzal do správy štátnych podnikov s názvom S., neskôr k.p., S. neskôr k.p. a š.p., C.C.S.. Ministerstvo stavebníctva SSR svojím rozhodnutím zo dňa 6. novembra 1985 pod č. 110-4252/85 zrušil ťažobnej organizácii C.C.C.. C.C. fyzicky odovzdal predmetnú lokalitu hospodárskou zmluvou zo dňa 1. októbra 1985 V.. V bode 9 zmluvy sa účastníci dohodli, že táto nadobudne platnosť po uzavretí hospodárskej zmluvy o zriadení a využívaní predmetnej lokality pre účely smetiska medzi MNV S. a preberajúcou organizáciou. Dňa 12. decembra 1985 bola medzi V. a MNV S. uzavretá dohoda o vykonaní prác súvisiacich s prevádzkou riadenej skládky a so zapracovaním odpadového materiálu v S. na pozemkoch zrušeného ťažobného priestoru, kde sa mala vykonať náhradná rekultivácia. Hospodárskou zmluvou zo dňa 22. mája 1990 V. odovzdala MsNV S. celý priestor do užívania, odkedy ho užíva len navrhovateľ a jeho právny predchodca, ktorý tu realizoval časť stavby na základe stavebného povolenia na skládku odpadov „ochranný val“. Ďalej sa v súlade s právnym názorom dovolacieho súdu zaoberal predmetom zmluvy uzavretej dňa 1. októbra 1985 medzi odovzdávajúcou organizáciou C.C. a preberajúcou organizáciou V., ktorou podľa názoru navrhovateľa malo prejsť právo správy na navrhovateľa a predmetom ktorej podľa bodu II. je „odovzdanie pozemkov na vykonanie technickej a biologickej rekultivácie investorom v priestore ložiska ílov lokality Ž. S. II. Za týmto účelom sa dávajú pozemky uvedené v bode V/2 zmluvy do dočasného užívania preberajúcej organizácii (V.), ktorá súčasne pozemky týmto odovzdáva do operatívnej správy MNV S.“. Dospel k záveru, že prevody Správy národného majetku mimo obvyklého hospodárenia sa vykonávali hospodárskymi zmluvami o prevode správy národného majetku podľa § 347 Hospodárskeho zákonníka alebo opatreniami nadriadených orgánov, avšak takáto zmluva v danom prípade nebola uzavretá, keď zo znenia zmluvy z 1. októbra 1985 vyplýva, že C. postúpil zmluvou iba právo dočasného užívania tak, ako to vyplýva z článku II. zmluvy. Zmluvou o prevode dočasného užívania sa nemení Správa

národného majetku, táto naďalej ostala na pôvodnej organizácii - C.. Ďalej uviedol, že pre posúdenie zmluvy je podstatné, aký predmet je v nej uvedený, keď podľa § 24 ods. 2 Hospodárskeho zákonníka na platnosť zmluvy sa vyžadovala písomná forma. Pokiaľ ide o výsluch svedkov, ktorí za jednotlivé subjekty zmluvu podpisovali, zistil, že zástupca spoločnosti C. pán Ing. P. D. zomrel a na vypočutí svedka RNDr. A. M. navrhovateľ ani odporca netrvali. Ďalej zo zhodných tvrdení účastníkov zistil, že nebola uzavretá zmluva o zriadení smetiska tak, ako to vyžadovalo ustanovenie článku VII. bod 9 zmluvy, a preto dospel k záveru, že predmetná zmluva nenadobudla účinnosť. Námietku navrhovateľa, že ide o pozemok špeciálneho určenia považoval za relevantnú pre posúdenie prechodu práva hospodárenia s odôvodnením, že na daný právny vzťah sa vzťahuje Hospodársky zákonník a jedine v jeho medziach mohlo dôjsť k prevodom správy tak, ako to umožňuje § 347 Hospodárskeho zákonníka, keď banský zákon ani zákon o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, na ktoré sa navrhovateľ odvolával, neupravujú prechod práva správy. Taktiež vzhľadom na predloženú zápisnicu z katastrálneho konania na Katastrálnom odbore Okresného úradu v M. z 3. októbra 1997, týkajúceho sa zmeny zápisu vlastníka u parc. č. X. a X., v ktorej sa uvádza, že S.P.F. nepreukázal, že by u uvedených pozemkov išlo o poľnohospodársku pôdu, nepovažoval za preukázané tvrdenie navrhovateľa, že ide práve o takýto druh pozemku. Poukázal aj na skutočnosť, že Fond národného majetku SR v rámci rozhodovania a schvaľovania privatizačného projektu akciovej spoločnosti C. zahrnul tento majetok do privatizovaného podniku a musel teda mať za preukázané, že štátny podnik mal k nehnuteľnosti právo hospodárenia. Navrhovateľ uzavrel zmluvu o nájme predmetnej nehnuteľnosti č. 32/1995 s vlastníkom pozemkov a túto nájmnú zmluvu aj rešpektoval. Na základe týchto skutočností dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal, že by ku dňu účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, mal k predmetným nehnuteľnostiam právo hospodárenia, a preto nemohlo v zmysle § 2 citovaného zákona prejsť naňho vlastnícke právo. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľa rozsudkom z 19. januára 2010, sp. zn. 8 Co 471/2007 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 919,29 €, k rukám právnej zástupkyne odporcu, do troch dní. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Zhodne so súdom prvého stupňa mal za to, že hospodárska zmluva o prevode správy

národného majetku podľa § 347 Hospodárskeho zákonníka nebola v danom prípade uzavretá, keď predložená hospodárska zmluva zo dňa 1. októbra 1985 neobsahuje zákonom stanovené podstatné náležitosti hospodárskej zmluvy o prevode správy národného majetku a z obsahu tejto zmluvy nevyplýva, že zamýšľaným účinkom jej uzavretia mal byť prechod správy prevádzaného národného majetku, pretože podľa čl. II. zmluvy – jej predmetom bolo odovzdanie pozemkov na vykonanie rekultivácie a za tým účelom mali byť pozemky dané do dočasného užívania preberajúcej organizácie, ktorá tieto pozemky mala odovzdať do operatívnej správy MNV v S.. V čl. V. bod 3 je uvedené, že preberajúca organizácia preberá tieto pozemky k termínu 18. septembra 1985 s povinnosťami a zodpovednosťou, ktorá jej s uskutočňovaním rekultivácie vyplýva voči zúčastneným organizáciám a po vykonaní rekultivačných prác ich odovzdá budúcemu užívateľovi ŠM S.. Z uvedeného článku podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že išlo len o prevzatie predmetných pozemkov preberajúcou organizáciou na vykonanie rekultivačných prác a následne malo dôjsť k ich odovzdaniu budúcemu užívateľovi, ktorým mal byť ŠM S., ale nie preberajúca organizácia, nešlo teda o prevod správy národného majetku medzi odovzdávajúcou a preberajúcou organizáciou. Predmetná zmluva neobsahuje tiež určenie dňa prevodu správy národného majetku, čo je podstatnou náležitosťou zmluvy o prevode správy národného majetku v zmysle § 347 ods. 1, 2 Hospodárskeho zákonníka. K prevodu správy národného majetku na základe predmetnej zmluvy nemohlo dôjsť aj z toho dôvodu, že zmluva mala nadobudnúť platnosť podľa dohody zmluvných strán uvedenej v čl. VII. bod 9 zmluvy až po uzavretí hospodárskej zmluvy o zriadení a využívaní predmetnej lokality pre účely smetiska medzi MNV S. a preberajúcou organizáciou, pričom v konaní nebolo preukázané následné uzavretie takejto zmluvy. V tejto súvislosti súd prvého stupňa správne konštatoval, že tento právny úkon nemôže byť nahradený tým, že zmluvné strany podľa tejto zmluvy konali. Okrem toho aj zo znenia následne uzavretej hospodárskej zmluvy podľa § 125 Hospodárskeho zákonníka medzi odovzdávajúcou organizáciou V.a preberajúcou organizáciou MsNV v S. dňa 22. mája 1990 vyplýva, že Hospodárskou zmluvou zo dňa 1. októbra 1985 odovzdávajúca organizácia V.nenadobudla sporné nehnuteľnosti do svojej správy, ale nadobudla právo dočasného užívania pozemkov. Predloženými listinnými dôkazmi nebol teda podľa názoru odvolacieho súdu preukázaný prechod správy sporných nehnuteľností z odovzdávajúcej organizácie C.C. na inú organizáciu. Prechod správy národného majetku k týmto nehnuteľnostiam nebol v konaní preukázaný ani na základe iných administratívnych aktov či opatrení zainteresovaných úradov, príp. dohody na zabezpečenie postupu pri osobnej ochrane poľnohospodárskej pôdy zo dňa 12. decembra 1985 ani ďalších

predložených listinných dôkazov, na ktoré navrhovateľ poukazoval vo svojom odvolaní, pretože tieto nespĺňajú náležitosti opatrenia nadriadeného orgánu v zmysle § 17 vyhlášky č. 90/1984 Zb. a námietky navrhovateľa, že súd prvého stupňa sa s týmito aktmi a opatreniami zainteresovaných úradov nevysporiadal, nie sú dôvodné, keď aj v zmysle právneho názoru dovolacieho súdu, ktorým sú súdy nižšieho stupňa viazané, podstatnou otázkou bolo posúdenie charakteru zmluvy zo dňa 1. októbra 1985. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že navrhovateľ v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktoré ho zaťažovalo a nepreukázal, že by na neho bola prevedená správa predmetných nehnuteľností hospodárskou zmluvou alebo opatrením nadriadeného orgánu, a teda že by mu zákonom stanoveným spôsobom vzniklo k týmto nehnuteľnostiam právo hospodárenia s národným majetkom, pod ktorým pojmom sa rozumie správa majetku štátu v zmysle § 16 zákona č. 278/1993 Z.z., upravujúceho správu majetku štátu s účinnosťou od 1. januára 1994. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. a § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takú vadu označil nedostatočné a nezrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu neobsahujúceho náležitosti v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. Namietal, že odvolací súd nemohol postupovať podľa ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., nakoľko ani rozhodnutie prvostupňového súdu neobsahuje riadne odôvodnenie a preto sa s ním nemohol stotožniť a poukázať na správnosť jeho odôvodnenia. Mal za to, že odvolací súd sa nezaoberal jeho námietkami a argumentáciami uvedenými v odvolaní a nezaoberal sa vecou v rozsahu odvolania. Taktiež namietal nedostatky týkajúce sa vykonania a hodnotenia dôkazov súdmi. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci.

Odporca navrhol dovolanie navrhovateľa v zmysle § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a § 243b ods. 5 O.s.p. odmietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania za vyjadrenie k dovolaniu vo výške 460,30 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento

opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd sa neodchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2005, sp.zn. 1 M Cdo 14/2004, ktorým bol zrušený predchádzajúci rozsudok bývalého Okresného súdu Malacky z 29. mája 2001, č.k. 4 C 139/1997-532 v časti, ktorou určil, že navrhovateľ M.. S. je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti a rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 27. mája 2003, sp.zn. 19 Co 532/2001, 8 Co 123/2003, ktorým v ostatnej napadnutej časti, t.j. v určujúcom výroku rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, a vec bola v rozsahu zrušenia vrátená súdu prvého stupňa (Okresnému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie), vyplýva, že súd prvého stupňa sa dopustil závažnej procesnej vady v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p., keď dôkazy, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal, nevykonal spôsobom upraveným

v ustanovení § 129 O.s.p., ktorý nedostatok neodstránil ani odvolací súd. V písomnom vyhotovení rozhodnutia dovolací súd konštatoval, že podstatnou otázkou, ktorú si boli sudy povinné ako otázku predbežnú, nevyhnutnú pre posúdenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam vyriešiť, bolo posúdenie charakteru zmluvy zo dňa 1. októbra 1985 medzi odovzdávajúcou organizáciou C., S., Štátnym majetkom n.p. S., Miestnym národným výborom v S. a preberajúcou organizáciou V. Pokiaľ sudy dospeli k záveru, že navrhovateľ je vlastníkom sporných nehnuteľností z dôvodu, že išlo o prevod správy národného majetku mimo obvyklého hospodárenia podľa § 68 Hospodárskeho zákonníka a § 16 ods. 1 vyhl. č. 90/1984 Zb. o správe národného majetku, ich záver bol predčasný, v rozpore s bodom II. ods. 3 uvedenej hospodárskej zmluvy, z ktorej vyplýva, že pozemky uvedené v bode V/2 sa dávajú do dočasného užívania preberajúcej organizácie, ktorá súčasne pozemky týmto odovzdáva do operatívnej správy MNV v S.. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu z obsahu uzavretej zmluvy nebolo možné bez vylúčených zástupcov zúčastnených zmluvných strán, ako aj vykonania ďalšieho dokazovania, jednoznačne posúdiť, či medzi odovzdávajúcou organizáciou (organizáciami) a preberajúcou organizáciou došlo k prevodu správy národného majetku mimo obvyklého hospodárenia v zmysle § 347 Hospodárskeho zákonníka, alebo len k hospodárskej zmluve o dočasnom užívaní národného majetku. Dovolací súd zároveň súdom vytkol, že sa nedostatočne venovali otázke splnenia odkladacej podmienky podľa čl. VII bod 9 zmluvy z 1. októbra 1985. Za najzávažnejšiu vadu konania považoval skutočnosť, že sudy ku svojim skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodili svoje právne závery, nedospeli v súlade s ustanoveniami § 120, § 222 a § 129 O.s.p. V ďalšom konaní sa odvolací súd pri svojom rozhodovaní neodchýlil od záväzného právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a preto dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným

súdom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na navrhovateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednáwanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm.f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednáwanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a navrhovateľovi neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby sudy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti navrhovateľa pred súdom konať a k porušeniu práva na spravodlivý proces malo podľa jeho názoru dôjsť nedostatočným a nezrozumiteľným odôvodnením rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení

dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľa.

V súvislosti s dovolacou námietkou navrhovateľa, že odvolací súd sa nevyporiadal s jeho námietkami a argumentmi, dovolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. marca 2005 sp.zn. II. ÚS 78/05, podľa ktorého : "Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní".

K námietke navrhovateľa, týkajúcej sa nedostatkov pri vykonaní a hodnotení dôkazov súdmi, dovolací súd uvádza, že táto námietka navrhovateľa nie je dôvodná, pretože súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a nie účastníka konania. Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, nezakladá to vadu

konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom (R 125/1999, R 6/2000).

V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p.. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – vid' § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.).

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak ju dovolateľ nenamieta, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Iné vady, mimo vád uvedených v § 237 O.s.p. sú spôsobilým dovolacím dôvodom len za predpokladu, že mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uvedenú vadu dovolací súd v konaní nezistil.

Dovolací súd, vychádzajúc z obsahu dovolania mal za to, že dovolateľ ako dovolací dôvod uplatňuje aj ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t.j. nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, prípadne že by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce

aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokátky za jeden úkon právnej pomoci, ktorý mu poskytla vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu navrhovateľa z 27. júla 2010 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 453,09 €, čo s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu vo výške 7,21 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 460,30 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. augusta 2011

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová